

Monografia stanowi kompleksowe omówienie problematyki aktu urodzenia. Ten szczególnie rodzaj aktu stanu cywilnego ma charakter interdyscyplinarny, w związku z czym jego analizy dokonano w kontekście zarówno prawa administracyjnego, cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, jak i regulacji z zakresu ochrony praw człowieka, stanowiących podstawy teoretycznoprawne i dogmatyczne dla omawianej problematyki. W ocenie autorki w aktualnym stanie prawnym właśnie akt urodzenia, jak żaden inny dokument tożsamości, zawiera wiele szczegółowych informacji o człowieku, jego przeszłości, rodzinie oraz zmianach w zakresie stosunków prawnofilijacyjnych. Podnosi się, że obecnie akt ten nie jest traktowany jak dokument, którego jednym z podstawowych celów powinna być ochrona danych osobowych i ochrona prywatności jego posiadacza. Główny cel przypisywany aktowi urodzenia przez ustawodawcę to rejestracja faktów wpływających na stan cywilny człowieka. Przyczyną badań i rozważań poczynionych w opracowaniu jest brak całościowego ujęcia problematyki aktu urodzenia w doktrynie prawniczej, orzecznictwie oraz w systemie prawnym, zwłaszcza w zakresie kompleksowej i spójnej ochrony danych osobowych zawartych w akcie urodzenia.

Publikacja składa się z czterech rozdziałów. Pierwszy z nich dotyczy teoretycznoprawnych aspektów aktu urodzenia – podjęto w nim próbę umiejscowienia aktu pośród innych rodzajów aktów, w tym aktów administracyjnych. Przedstawiono również zagadnienie prawa człowieka do tożsamości i omówiono problematykę stanu cywilnego i stanu osobistego człowieka. Rozdział drugi zawiera omówienie zasad i czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego w akcie urodzenia. Szczegółowo zaprezentowano akt urodzenia jako akt cywilny na gruncie polskich regulacji prawnych oraz międzynarodowych standardów w tym zakresie. Omówiono kwestię transkrypcji aktu urodzenia oraz jego udostępnienia. Rozdział trzeci poświęcono zagadnieniu prawa jednostki do poszanowania jej prywatności zarówno w polskim systemie prawnym, jak i według międzynarodowych standardów. Rozdział czwarty

zawiera analizę aktu urodzenia w przypadku zaistnienia określonych zdarzeń prawnofiliacyjnych. Autorka dokonuje szczegółowej rekonstrukcji w zakresie: treści aktu urodzenia niewymagającego uprzedniego rozstrzygnięcia sądu (akt urodzenia dziecka sporządzony na podstawie pisemnego zgłoszenia; objęty domniemaniem pochodzenia od męża matki; względem urodzonego, którego dokonano uznania ojcostwa; dziecka urodzonego na skutek zastosowania metod wspomaganey prokreacji) oraz treści aktu urodzenia wymagającego uprzedniego rozstrzygnięcia sądu (dziecka przysposobionego; nieznanych rodziców; względem którego zaprzeczono pochodzenie; względem którego ustalono bezskuteczność uznania; względem którego sąd ustalił ojcostwo; osoby po metrykalnej zmianie płci; zmiany w akcie osoby zmarłej i jej zstępnych).

Publikacja skierowana jest do praktyków stosujących prawo, zwłaszcza sędziów i pracowników administracji. Ponadto może być traktowana jako podręcznik dla studentów w zakresie poruszonej problematyki, a uzupełniona jest załącznikami zawierającymi wzory: aktu urodzenia, pełnego odpisu aktu urodzenia, skróconego odpisu aktu urodzenia i pisemnego zgłoszenia urodzenia.

Paulina Jankowska